

Dosarul nr. 2rac-291/2022
2-19075556-01-2rac-21122022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: A. Ciubotaru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Galina Stratulat
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One”

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Moldatsa” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Fly One” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 25 ianuarie 2019, ÎS „Moldatsa” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Fly One” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și penalității contractuale.

În motivarea acțiunii a indicat că în perioada anilor 2017 - 2018, în temeiul contractului privind furnizarea serviciilor de navigație aeriană nr. 2/2017- ATS din 30 decembrie 2016, ca furnizor, a prestat servicii de navigație aeriană în spațiul aerian al Republicii Moldova și pe aerodromurile internaționale din teritoriul Republicii Moldova către SRL „Fly One”, ca beneficiar.

A menționat că dovada executării corespunzătoare de către ÎS „Moldatsa” a serviciilor se justifică prin actele de îndeplinire a serviciilor și facturile fiscale, care au fost recepționate, semnate și ștampilate de către SRL „Fly One”, însă ultima, în calitate de beneficiar, nu și-a onorat corespunzător obligațiile asumate, înregistrând restanțe regulate, afectând transferurile peste termenii conveniți, necătfind la faptul că, și-a asumat obligația de efectuare a plății în termen de 30 zile bancare din ziua primirii facturilor fiscale.

A susținut că, conform art. 585 și 619 alin. (1) și (2) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), pentru perioada 20 septembrie 2017 - 26 iulie 2018 pârâtul a acumulat dobânzi legale de întârziere în sumă de 910 994,04 de lei.

A afirmat că, în pct. 3.7 din contractul privind furnizarea serviciilor de navigație din 30 decembrie 2016, cu titlu de despăgubiri, părțile au prevăzut plata penalității de întârziere, astfel, în perioada 20 septembrie 2017 - 26 iulie 2018 pârâtul a înregistrat penalități contractuale în sumă de 221 684,65 de lei.

A relevat că, în scopul soluționării amiabile a litigiului, a expediat în adresa pârâtului somația nr. 773 din 31 octombrie 2018, prin care a comunicat despre restanțele înregistrate și a solicitat achitarea acestora în termen de 30 de zile de la recepționarea acestei pretenții.

A notat că, la 14 noiembrie 2018 pârâtul a recepționat somația, însă a neglijat solicitările și până la data depunerii prezentei cereri nu a achitat dobânda de întârziere și penalitatea contractuală.

A solicitat încasarea de la pârât a dobânzii de întârziere în sumă de 910994,04 de lei, a penalității contractuale în sumă de 221 684,65 de lei și a taxei de stat în sumă de 33 980,36 de lei.

La 02 iulie 2020 ÎS „Moldatsa” a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea de la pârât a sumei de 910 994,04 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere și a sumei de 33 980,36 de lei, cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea din 21 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de către ÎS „Moldatsa” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 18 noiembrie 2020, avocatul Vasile Josan a declarat în interesele ÎS „Moldatsa”, apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către ÎS „Moldatsa”, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o încheiere, prin care a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de către ÎS „Moldatsa”.

La 12 noiembrie 2021, ÎS „Moldatsa”, reprezentată de către avocatul Vasile Josan, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel sau casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii, cu încasarea de la intimat a taxelor de stat achitate în primă instanță și în instanțele de apel și recurs. În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată.

Prin decizia din 16 februarie 2022 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de către ÎS „Moldatsa”, reprezentată de către avocatul Vasile Josan. S-a casat integral decizia din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către ÎS „Moldatsa” împotriva SRL „Fly One” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, cu trimiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea apelului în fond, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de ÎS „Moldatsa”. S-a casat hotărârea 21 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și s-a emis o nouă hotărâre după cum urmează: S-a admis cererea depusă de ÎS „Moldatsa”. S-a încasat de la SRL „Fly One” în beneficiul ÎS „Moldatsa” suma de 910 994,04 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 27 329,82 de lei cu titlu de taxă de stat în prima instanță, suma de 20 497,36 de lei cu titlu de cheltuieli, legate cu plata taxei de stat în instanța de apel și suma de 16 990,18 de lei cu titlu de cheltuieli, legate cu plata taxei de stat în instanța de recurs.

Pentru a decide astfel, prin prisma 7, 572 alin. (2), 585, 512 alin. (1), 513 alin. (1), 572 alin. (2), 602, 619 alin. (1), 970 alin. (1), 971 alin.(1) Cod civil, în

coroborare cu actele cauzei, Colegiul a apreciat ca fiind greșită concluzia primei instanțe de respingere a acțiunii.

Colegiul a reține că ÎS „Moldatsa” prin actele de îndeplinire a serviciilor și facturilor fiscale din 31 ianuarie 2018, 28 februarie 2018, 31 martie 2018, 30 aprilie 2018, 31 mai 2018, 30 iunie 2018, 31 iulie 2018 confirmă că a prestat servicii de deservirea trafic aerian, exact cum s-a stipulat în pct. 2.1 al contractului, însă SRL „Fly One” nu și-a onorat corespunzător obligațiile asumate prin pct. 2.3 al contractului, efectuând plata cu întârziere, fapt pentru care, a fost solicitată compensarea prejudiciului suportat prin încasarea dobânzii de întârziere.

Conform art. 618 Cod civil (redacția de până la 01.09.2019), pe durata întârzierii, debitorul răspunde, chiar și în cazul limitării legale sau contractuale a răspunderii, pentru orice imprudență sau neglijență.

Colegiul a reținut că conform materialelor cauzei se atestă că datoriile contractuale au fost achitate la zi, însă începând cu data de 20 septembrie 2017 -26 iulie 2018 s-au admis întârzieri la plata serviciilor prestate. Astfel prin scrisoarea nr. 773 din 31 octombrie 2018 adresată de către ÎS „Moldatsa” către SRL „Fly One”, recepționată la data de 14 noiembrie 2018 se menționa că deși plățile sunt achitate la zi, pentru perioada 20 septembrie 2017 – 26 iulie 2018 s-au admis întârziere la plata serviciilor prestate, considerent din care, pretinde încasarea sumei de 910 994,04 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, solicitând achitarea acesteia în termen de 30 zile de la data recepționării somației.

În justificarea pretenției privind încasarea sumei de 910 994,04 de lei cu titlu de dobândă de întârziere reclamantul a prezentat instanței în sensul art. 118, 122 Cod de procedură civilă, calculul dobânzii de întârziere în mărime de 12 449,88 de lei pentru perioada 20 septembrie 2017 – 30 septembrie 2017; în mărime de 51 526,49 de lei pentru perioada 01 octombrie 2017 – 31 octombrie 2017; suma de 47 162,01 de lei pentru perioada 01 noiembrie 2017 – 20 noiembrie 2017; expediate prin scrisoarea nr. 924 din 20 noiembrie 2017, calculul dobânzii de întârziere pentru perioada 01 noiembrie 2017 – 30 noiembrie 2017 în sumă de 46 518,66 lei, expediate prin scrisoare recomandată la data de 15 decembrie 2017; calculul dobânzii de întârziere pentru perioada 01 decembrie 2017 – 31 decembrie 2017 în sumă de 93 577,56 de lei; pentru perioada 01 ianuarie 2018 – 11 ianuarie 2018 în sumă de 35 855,60 de lei, expediate prin scrisoarea din 12 ianuarie 2018, recepționate la data de 16 ianuarie 2018; calculul dobânzii de întârziere pentru perioada 01 ianuarie 2018 – 31 ianuarie 2018 în sumă de 103 094,86 de lei, expediate la data de 08 februarie 2018, și recepționate la data de 25 februarie 2018; calculul dobânzii de întârziere pentru perioada 01 februarie 2018 – 28 februarie 2018 în sumă de 103 632,67 de lei, expedit prin scrisoarea din 03 martie 2018 și recepționate la data de 22 martie 2018; calculul dobânzii de întârziere în sumă de 119005,84 lei pentru perioada 01 martie 2018 – 31 martie 2018, expedită prin scrisoare recomandată la data de 06 aprilie 2018; calculul dobânzii de întârziere pentru perioada 01 aprilie 2018 – 30 aprilie 2018 în sumă de 118 887,96 de lei, expedit cu scrisoare recomandată la data de 11 mai 2018; calculul dobânzii de întârziere pentru perioada 01 mai 2018 – 31 mai 2018 în sumă de 116 256,38 de lei, expedit la data de 08 iunie 2018 și recepționată la data de 12 iunie 2018; calculul dobânzii de întârziere în sumă de 92 749,09 de lei pentru perioada 01 iunie 2018 – 30 iunie 2018, expedit prin scrisoarea din 16 iulie 2018; calculul dobânzii de întârziere în sumă de 24 479,44 de lei pentru perioada 01 iulie 2018 – 26 iulie

2018, expeditat prin scrisoarea din 14 august 2018, iar în total suma de 965 196,14 de lei.

Luând în considerație faptul că SRL „Fly One” nu și-a onorat în termenul indicat obligațiunile contractuale, urmează să suporte consecințele acestuia prin achitarea unei dobânzi de întârziere.

Colegiul civil având în vedere că în speță s-a solicitat încasarea dobânzii de întârziere, consideră necesar de a evidenția prevederile art. 619 alin. (1) și (2) Cod civil, care statuează expres că obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus. În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

De menționat că obligațiile sunt pecuniare dacă au ca obiect prestația de a da o sumă de bani. Întârzierea în executarea obligațiilor pecuniare are drept consecință plata dobânzii de întârziere, indiferent dacă debitorul a folosit acești bani în alte scopuri sau i-a reținut cu rea-intenție.

În aceste condiții, instanța de apel a ajuns la concluzia temeiniciei pretenției cu privire la încasarea dobânzii de întârziere.

Având în vedere faptul că această clauză contractuală a fost negociată și semnată de către părți, Colegiul a considerat necesar de a încasa din contul SRL „Fly One” în beneficiul ÎS „Moldatsa” dobânda de întârziere în valoare de 910994,04 de lei.

Reținând prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, și având în vedere că ÎS „Moldatsa” a avut câștig de cauză, Colegiul a conchis că urmează a fi încasat din contul SRL „Fly One” în beneficiul ÎS „Moldatsa” cheltuielile, legate cu plata taxei de stat în mărime de 27 329,82 de lei achitată în prima instanță, suma de 20 497,36 de lei cu titlu de cheltuieli, legate cu plata taxei de stat în instanța de apel și suma de 16 990,18 de lei, cu titlu de cheltuieli, legate cu plata taxei de stat în instanța de recurs.

La 25 noiembrie 2022, SRL „Fly One” a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 11 octombrie 2022 și a expeditat-o participanților la proces la 17 noiembrie 2022, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere (f.d. 67, Vol. II), astfel, recursul declarat la data de 25 noiembrie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 21 decembrie 2022, instanța de recurs a comunicat intimatei recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Astfel, la 27 ianuarie 2023, ÎS „Moldatsa” a depus referință, prin care a solicitat de a considera recursul inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Fly One”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Fly One”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de SRL „Fly One”, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One”, împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Galina Stratulat

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron